

Scen

Kortopera. Uruppförande i Västerås konserthus

Klockrent om demonisk hyresgäst

En hyresgäst som terroriserar grannarna med Schuberts åttonde symfoni. Temat i Anders Nilssons och Charlotte Engelkes nyskrivna bostadspolitiska opera är befriande samtida, tycker Martin Nyström.

"Kira - i huset där jag bor"

Musik: Anders Nilsson
Idé och text: Charlotte Engelkes och Sophie Holgersson

Västerås sinfonierna under ledning av Daniel Frankel. Scenbild, videoinstallation och kostym: Performing pictures. Medverkande: Charlotte Engelkes. Scen: Västerås konserthus.

• Överfalls man av dimma när man går ute på en is sägs det att man alltid kommer att återvända till den punkt där man började. Ett desorienterat vandrande i cirkel som också finns med i Franz Schuberts musik och som där frammanar känslan av att vara ensam och ohörd i ett bedrägligt och undandligande rum. Det är ett främlingskap som känns igen i varje steg den tar. I Schuberts åttonde symfoni, "Den ofullbordade", drar denna rörelse med sig ett ovanligt brett uttrycksregister – från ilska, sorg och resignation till flyktiga ögonblick av tröst och hopp.

Schuberts symfoni spelar en huvudroll i Anders Nilssons och Charlotte Engelkes "Kira - i huset där jag bor", som uruppfördes i torsdags i Västerås konserthus. Det är en trekvartslång bostadspolitisk opera med demoniska undertoner

om en hyresgäst, spelad av Engelkes själv, som vägrar förvandla sin hyresrätt till en bostadsrätt. Hon terroriserar, eller möjligen underhåller, sina grannar med att natetid spela Schuberts symfoni på gramfon, högt och för öppet fönster. En musik som Anders Nilsson låter genomströmma sin egen komposition på de mest raffinerade vis. Ibland som en oroande undertext, ibland fullt citerad. För att få mesta möjliga effekt av denna referens spelades också symfonins två satser av Västerås sinfonierna innan det efter paus var dags för föreställningen.

Vid sidan om Hyresgästen möter vi här också Nattflickan och Spöket, kanske två andra sidor av samma person. I ett fint fungerande växelspel mellan dramatiska deklamationer, där musiken får gå loss, och lyriskt sammanhållande sånger får vi stegvis lära känna ett hus att bo i. Som dess särskilda trappsteg av sandsten där man kan sätta sig när man kommer hem på fyllan bara för att tänka en stund.

Men det är framför allt en immateriell plats, besjälad av det nära och välbekanta men också av det främmande och riktigt skrämmande.

Charlotte Engelkes spelar Hyresgästen som vägrar förvandla sin hyresrätt till bostadsrätt.

Foto: Geska Brecevic/Performing Pictures

För Engelkes ägnar sig givetvis inte åt någon politisk korrekthet. Mot bostadsrättsföreningens mantran om kontroll och eget ägande bjuder hon in Schuberts musik och välkomnar hela dess irrationella register – till och med ångesten och skräcken. Allt, precis allt, är bättre än övertron på det slags investe-

ringar i säkerhet som vill skydda oss från livet.

Ett budskap som Nilssons och Engelkes opera förmedlar med en öppen dramaturgisk form som är befriande samtida och med en klockren ångestridd humor. Hur det går för Hyresgästen vill jag inte

avslöja. Bara spökets sista ord: "Det är jag som är Kira, ljuset i trappen, som nu lämnar huset där jag bor."

Martin Nyström
martin.nystrom@dn.se

"Kira" ges 12/10 i Sala pingstkyrka, 13/10 i Uppsala konsert & kongress.